

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci žalobců: a) L. V., b) V. V. a c) **nezl. M. V.**, zastoupený žalobkyní a) jako zákonnou zástupkyní, všichni zastoupeni Mgr. Zuzanou Candigliota, advokátkou se sídlem Brno, Burešova 615/6, proti žalovanému: **Nejvyšší správní soud**, se sídlem Brno, Moravské náměstí 6, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- IV. Odměna Mgr. Zuzany Candigliota, advokátky se sídlem Brno, Burešova 615/6, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně, **se určuje** ve výši 13 600 Kč.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobci se domáhají ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím ve zveřejnění anonymizovaného znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, v databázi „Rozhodnutí správních soudů“ ve spojení s dovětkem „Rozhodnutí a stanoviska uveřejněná v databázi Nejvyššího správního soudu lze volně užívat pro nekomerční účely“ na internetové adrese www.nssoud.cz, kdy odůvodnění citovaného rozsudku obsahovalo v odstavci 17 citlivé osobní údaje o zdravotním stavu všech žalobců.

I. Shrnutí argumentace žalobců

Žalobci poukazují na to, že zkrácené znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, obsahovalo plné jméno i adresu žalobkyně a). Následně bylo zveřejněno anonymizované znění rozsudku i s odůvodněním, které obsahovalo také citlivé osobní údaje o zdravotním stavu všech žalobců, nejen žalobkyně a), ale i žalobců b) a c), kteří nebyli účastníky původního správního řízení.

V důsledku zveřejnění zkráceného znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, na úřední desce žalovaného a následného zveřejnění anonymizovaného rozsudku včetně odůvodnění, které v odstavci 17 obsahovalo citlivé osobní údaje týkající se i nezletilých dětí a osob se zdravotním postižením, na internetu došlo k situaci, kdy bylo možno identifikovat, o jaké osoby se jedná. Z internetových stránek žalovaného byly totiž údaje převzaty provozovateli jiných internetových stránek a následně pod spisovou značkou věci bylo na internetu dohledatelné jméno a příjmení žalobkyně a) dle zkráceného znění.

Žalobci namítají, že žalovaný nemá oprávnění zveřejňovat osobní údaje žalobců pomocí dálkového přístupu, a to ani na základě § 49 odst. 11 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“). V případě žalobců nadto došlo k postupu, který byl v rozporu i s Kancelářským a spisovým řádem Nejvyššího správního soudu, který v § 39 stanoví, že rozhodnutí se na internetových stránkách uveřejňují v anonymizovaném znění a že anonymizaci u fyzických osob podléhají jméno, příjmení, bydliště, datum narození, rodné číslo, citlivé údaje podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 101/2000 Sb.“), jakož i veškeré další údaje, podle nichž by bylo fyzickou osobu možno identifikovat.

Dne 2. 1. 2015 podal zástupce žalobkyně a) žádost k žalovanému, aby byl rozsudek zveřejněn v anonymizované podobě. Žalovaný dne 6. 1. 2015 zástupci žalobkyně a) sdělil, že rozsudek byl zveřejněn v anonymizované podobě. Dne 9. 1. 2015 žalobkyně a) telefonicky žádala jménem svým a svých synů o anonymizování odstavce 17 tohoto rozhodnutí. Dne 14. 1. 2015 se žalobkyně a) telefonicky opět dotazovala, zda bylo vyhověno její žádosti. Pracovníci žalovaného jí bylo sděleno, že předsedkyně senátu Nejvyššího správního soudu dala pokyn k provedení podrobnější anonymizace. Žalobkyně a) však tuto anonymizaci

nepovažuje za dostatečnou, neboť v rozsudku zůstala slova „onemocnění“ a „postižení“.

Postupem žalovaného takto došlo ke zveřejnění části obsahu spisu orgánu sociálně-právní ochrany dětí na internetu třetím osobám. To je v rozporu s cílem zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, který má naopak zajistit ochranu soukromí dotčených osob. Nadto pravdivost zveřejněných informací nebyla ověřena a týkala se i žalobců b) a c), kteří nebyli účastníky řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 5. 9. 2014, č. j. 62 A 71/2013 – 51. Nemohli se tak k pravdivosti informací vyjádřit a tyto informace byly zveřejněny bez jejich vědomí a bez jejich souhlasu. Zveřejněny byly citlivé informace týkající se v té době nezletilého dítěte, což je v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Lze si těžko představit situaci, kdy by takové zveřejnění, které je zásahem do soukromí, bylo v zájmu dítěte. Došlo tedy k porušení základního práva na soukromí žalobců, nebyl proveden princip proporcionality a nebyl upřednostněn zájem nezletilého žalobce.

V případě rozsudků dohledatelných dálkovým přístupem je nutnost anonymizace o to nezbytnější, neboť zveřejňování osobních údajů dálkovým způsobem zanechává elektronickou stopu, osobní údaje mohou být převzaty jinými weby a mohou být bez jakékoli kontroly šířeny, jak se stalo v případě žalobců. Tyto údaje jsou nadto dostupné neomezenému počtu uživatelů.

Postupem žalovaného tak došlo ke zveřejnění osobních a citlivých osobních údajů žalobců, k možnosti zjištění identity žalobců a přiřazení této identity k citlivým osobním údajům. Tento zásah žalovaný částečně napravil tím, že odstranil konkrétní údaje o zdravotním stavu žalobců ze zveřejněného rozsudku a ponechal v něm pouze obecné informace o zdravotním postižení a onemocnění žalobců. Ovšem i takto provedenou anonymizaci mají žalobci za nedostatečnou.

S ohledem na výše uvedené žalobci navrhuji, aby soud určil, že postup žalovaného, který spočíval ve zveřejnění zkrácené verze rozsudku ze dne 19.12.2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, na internetu s plným jménem žalobkyně a její adresou, ve spojení s plnými prvními dvěma verzemi tohoto rozsudku, které sice byly anonymizované ve smyslu chybějícího plného jména žalobkyně a její adresy, ovšem obsahovaly citlivé údaje ze spisu orgánu sociálně právní ochrany dětí, zejména z lékařských zpráv a o škole žalobce, a to s dovětkem: rozhodnutí a stanoviska uveřejněná v databázi Nejvyššího správního soudu lze povoleně užívat pro nekomerční účely, přičemž všechna tato rozhodnutí byla zveřejněna na internetu pod stejnou spisovou značkou a tedy spojitelná a tato rozhodnutí již nelze z internetu zcela odstranit, byl nezákonný.

Dále navrhuji, aby soud žalovanému přikázal odstranit ze zveřejněného rozsudku ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, všechny údaje o onemocnění a postižení žalobců, neboť trvají důsledky nezákonného zásahu v tom smyslu, že dříve zveřejněné identifikační údaje žalobkyně na webu Nejvyššího správního soudu byly dále šířeny na jiné weby, a aby bylo žalovanému zakázáno

pokračovat v porušování práva žalobců, neboť hrozí jeho opakování v případě, kdy se žalobci znovu obrátí s kasační stížností na Nejvyšší správní soud.

II. Shrnutí vyjádření žalovaného

Žalovaný považuje žalobu za nedůvodnou, neboť při uveřejnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, postupoval v souladu s čl. 96 odst. 2 Ústavy ve spojení s § 49 odst. 11 a § 120 s.r.s. V daném případě bylo v záhlaví zkráceného znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, uvedeno jméno a příjmení a adresa žalobkyně a). Jména žalobců b) a c) a ani jiné jejich osobní údaje nebyly nikdy v neanonymizované podobě zveřejněny. Stejně tak text odůvodnění rozsudku nebyl nikdy na webových stránkách soudu zveřejněn v neanonymizované podobě.

Žalovaný zveřejňuje svá rozhodnutí v anonymizované podobě, a to za účelem zlepšení veřejné kontroly výkonu soudnictví. Uveřejnění rozhodnutí v databázi judikatury žalovaného na internetových stránkách www.nssoud.cz nemá žádné procesní účinky a není jím dotčeno vyvěšování rozhodnutí soudu na úřední desce. Při uveřejňování anonymizovaných znění rozsudků žalovaného jsou mimo jiné anonymizovány u fyzických osob jméno a příjmení, bydliště, datum narození, rodné číslo, citlivé údaje podle zákona č. 101/2000 Sb., jakož i veškeré další údaje, podle nichž by bylo fyzickou osobu možno identifikovat.

Žalovaný zároveň umožňuje volné užití rozhodnutí uveřejněných v databázi na internetových stránkách pro nekomerční účely. Pro opakované a systematické komerční využití databáze nebo její podstatné části je potřeba souhlasu žalovaného, přičemž jednou z podmínek souhlasu je to, že na internetových stránkách soukromého subjektu nebudou publikována zkrácená znění rozhodnutí a neanonymizovaná rozhodnutí. Žalovaný s ohledem na upozornění žalobkyně a) ze dne 29. 1. 2015 o porušení podmínek souhlasu žalovaného k využití databáze rozhodnutí vyzval provozovatele portálu Salvia k nápravě. Taktéž kontaktoval provozovatele portálu www.judikaty.info, kterému nebyl udělen souhlas ke komerčnímu užití, a požádal jej o bezodkladné odstranění všech neanonymizovaných zkrácených znění rozhodnutí. Jmenované soukromé subjekty neoprávněně zveřejnily neanonymizovaná zkrácená znění rozsudku, což mohlo mít závažné následky s ohledem na dostupnost anonymizovaného znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30. Proto dala soudkyně zpravodajka pokyn kanceláři k rozšířené anonymizaci odůvodnění rozsudku v bodě 17, a to i za cenu jeho obtížné srozumitelnosti. Takto nově byla rozšířená anonymizovaná verze zveřejněna na webu žalovaného dne 22. 10. 2015. Tento vstřícný postup byl veden snahou zmírnit následky pochybení ze strany soukromých subjektů.

Taktéž žalovaný setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem a z výše uvedených důvodů navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci

Zdejší soud nejprve posuzoval, zda je v této věci splněna podmínka aktivní a pasivní legitimace a zda byla dodržena lhůta pro podání žaloby.

Podle § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Podle § 83 s.ř.s. je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.

Podle § 84 odst. 1 s.ř.s. musí být žaloba podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo.

Podle § 85 s.ř.s. je žaloba nepřipustná, lze-li se ochrany nebo nápravy domáhat jinými právními prostředky; to neplatí v případě, domáhá-li se žalobce pouze určení, že zásah byl nezákonný.

Aktivní legitimace v řízení o žalobě ve smyslu § 82 s.ř.s. svědčí každému, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech zásahem správního orgánu. Určující skutečností pro vyslovení závěru o existenci aktivní legitimace na straně žalobce je tedy tvrzení přímého zkrácení na právech zásahem správního orgánu, nikoli skutečnost, že k přímému zásahu do práv žalobce skutečně došlo (to již je otázkou pro posouzení žaloby ve věci samé). Přímé zkrácení na právech konkretizovaným postupem žalovaného - zveřejněním dvou verzí anonymizovaného znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, na internetových stránkách žalovaného, ve spojení s dalšími skutkovými okolnostmi - je ze strany žalobců konkrétně tvrzeno a je k němu argumentováno. Tato podmínka řízení je tedy splněna.

Pokud jde o legitimaci pasivní, žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah.

Shora konkretizovaný úkon žalovaného byl nepochybně proveden v rámci výkonu veřejné moci; o takový výkon jde mimo jiné právě tehdy, poskytuje-li žalovaný informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon č. 106/1999 Sb.“), a to jak na žádost ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., tak formou zveřejňování anonymizovaných znění rozhodnutí správních soudů na jeho internetových stránkách v databázi „Rozhodnutí správních soudů“. Taková forma poskytování informací žalovaným již nepochybně

není výkonem soudnictví, a to na rozdíl od uveřejnění zkráceného znění rozsudku na úřední desce soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č.j. 8 Ans 2/2005-63, č. 692/2005 Sb. NSS, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 2. 2015, č.j. 29 A 48/2013-68). Žalovaný tu vystupoval jako povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., přičemž postavení předsedy Nejvyššího správního soudu v rámci státní správy žalovaného nezakládá jeho pasivní procesní legitimaci v tom smyslu, že by byl přímo on povinným subjektem ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb. Shodný právní názor ve vztahu k předsedovi Ústavního soudu vyjádřil Krajský soud v Brně i v bodě 71 rozsudku ze dne 20. 2. 2015, č.j. 29 A 48/2013-68, přičemž zdejší soud neshledal důvod pro odchýlení se od tohoto právního názoru ani nyní v případě žalovaného.

Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že předmětný rozsudek byl v jednotlivých anonymizovaných verzích jeho celého znění na internetových stránkách žalovaného uveřejněn postupem podle zákona č. 106/1999 Sb., tedy v rámci veřejnosprávních kompetencí žalovaného, a je to tedy žalovaný, komu je takové uveřejnění přičitatelné. Podmínku pasivní legitimace žalovaného má tedy soud za splněnou.

Žalobu podanou dne 21. 2. 2015 má zdejší soud dále ve smyslu § 84 odst. 1 s.ř.s. za včasnou, neboť dne 19. 12. 2014 bylo zveřejněno zkrácené znění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, na úřední desce žalovaného po dobu 14 dnů v souladu s § 49 odst. 11 s.ř.s., tudíž anonymizované znění odůvodnění rozsudku muselo být v elektronické databázi rozhodnutí správních soudů na internetových stránkách žalovaného zveřejněno v návaznosti na zveřejněné zkrácené znění rozsudku, přičemž žalovaný u jednání uvedl, že se tak stalo v prosinci 2014. Soud zjistil, že se žalobkyně a) domáhala již dne 2. 1. 2015 rozšíření anonymizace bodu 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, o čemž svědčí žádost žalobkyně a) ze dne 2. 1. 2015 adresovaná žalovanému. Od toho okamžiku lze mít postaveno najisto, že se žalobkyně o první anonymizované verzi dozvěděla. Přípustnost žaloby v tomto případě nicméně nelze podmiňovat vyčerpáním prostředku nápravy ve smyslu § 85 s.ř.s, neboť právní řád v případě postupu žalovaného spočívajícím ve zveřejňování anonymizovaných rozhodnutí správních soudů v databázi na internetu žádný formalizovaný prostředek nápravy nenabízí.

V daném případě je tedy nepochybné, že žaloba je přípustná a byla podána včas.

Ohledně zveřejnění zkráceného znění rozsudku na úřední desce žalovaného je zapotřebí předeslat, že žalovaný tu postupoval v rámci výkonu soudnictví, kdy správní soudy podle § 49 odst. 11 s.ř.s. za určitých okolností vyhlášují rozsudky vyvěšením zkráceného písemného vyhotovení bez odůvodnění na úřední desce, přičemž obsah úřední desky soud zveřejňuje i způsobem umožňujícím dálkový přístup (§ 50l odst. 3 o.s.ř. za použití § 64 s.ř.s.). Správní soudy dále např. vyvěšují na úřední desce soudu a současně tedy i na internetu úplná znění usnesení ve věcech volebních a ve věcech místního a krajského referenda.

Zdejší soud zdůrazňuje, že je vyloučeno, aby přezkoumával postup Nejvyššího správního soudu v rámci výkonu soudnictví; o nezákonném zásahu správního orgánu ve smyslu § 82 s.ř.s. tu lze uvažovat pouze v rovině související s publikací anonymizovaných znění rozsudků v databázi rozhodnutí správních soudů na webu žalovaného, tedy v souvislosti s poskytováním informací (rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 20. 2. 2015, č.j. 29 A 48/2013-68). Proto jsou také mimo přezkum zdejším soudem postaveny veškeré otázky související s obsahovou stránkou odůvodnění samotného rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30.

Z dokazování u jednání k návrhu žalobkyně vyplynulo, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, byl nejprve v databázi správních soudů žalovaného zveřejněn v anonymizované verzi tak, že žalobkyně a) byla identifikována zkratkou L.V., bez adresy bydliště, přičemž odůvodnění rozsudku obsahuje bod 17 následujícího znění: „*[p]ředmětem posouzení v nyní projednávané věci je nahlížení do spisu správního orgánu prvního stupně jako OSPOD, který stěžovatelce odepřel nahlížení do dvou záznamů o návštěvách konaných dne 30. 5. 2013 v místě bydliště stěžovatelky a jejích synů a dne 18. 6. 2013 ve škole, kterou navštěvuje syn V. Záznamy z těchto návštěv, založené na č. l. 65, 66 a 66a správního spisu, byly ze spisu vyňaty a uloženy do zvláštní složky obsahující podklady pro zpracování spisové dokumentace, které správní orgán prvního stupně v intencích § 55 odst. 4 zákona o sociálně-právní ochraně dětí odmítl stěžovatelce vydat. Správní orgán stěžovatelce naopak umožnil nahlížení do veškerého zbývajících obsahu správního spisu, vedeného ohledně jejích nezletilých synů V., nar. X, a M., nar. X, pod sp. zn. Om 323/02, a to včetně řady zpráv třídních učitelek či sociálních pracovníků týkajících se obou synů, odborných lékařských zpráv mj. z oboru X, X a X, zpráv o X onemocnění stěžovatelky a z něj rezultujícím zdravotním postižení, o postižení syna V. X a syna M. X, jakož i zpráv o problematické situaci v rodině, doprovázené v minulosti ... Správní orgán nevyloučil z nahlížení ani vlastní komunikaci s otcem dětí, panem R.V., bytem X, a to včetně otcem opakovaně uplatněných žádostí o prošetření péče o děti a listin, jimiž byly tyto žádosti vyřizovány.*“.

Dokazováním listinami žalovaného soud zjistil, že bod 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, byl k telefonátu žalobkyně a) žalovanému dne 9. 1. 2015 (úřední záznam žalovaného ze dne 9. 1. 2015 a dne 14. 1. 2015) více anonymizován, a to ke dni 13. 1. 2015 tak, že bod 17 zněl: „*[p]ředmětem posouzení v nyní projednávané věci je nahlížení do spisu správního orgánu prvního stupně jako OSPOD, který stěžovatelce odepřel nahlížení do dvou záznamů o návštěvách konaných dne 30. 5. 2013 v místě bydliště stěžovatelky a jejích synů a dne 18. 6. 2013 ve škole, kterou navštěvuje syn V. Záznamy z těchto návštěv, založené na č. l. 65, 66 a 66a správního spisu, byly ze spisu vyňaty a uloženy do zvláštní složky obsahující podklady pro zpracování spisové dokumentace, které správní orgán prvního stupně v intencích § 55 odst. 4 zákona o sociálně-právní ochraně dětí odmítl stěžovatelce vydat. Správní orgán*

stěžovatelce naopak umožnil nahlížení do veškerého zbývajícího obsahu správního spisu, vedeného ohledně jejích nezletilých synů V., nar. X, a M., nar. X, pod sp. zn. Om 323/02, a to včetně řady zpráv X. či X. týkajících se obou synů, odborných lékařských zpráv mj. z oboru X, zpráv o X. onemocnění stěžovatelky a z něj rezultujícím zdravotním postižení, o postižení syna V. X. a syna M. X., jakož i zpráv o X. Správní orgán nevyloučil z nahlížení ani vlastní komunikaci s otcem dětí, panem X., bytem X, a to včetně otcem opakovaně uplatněných žádostí o X a listin, jimiž byly tyto žádosti vyřizovány. “.

Poté, co žalovaný z doplnění žaloby zjistil, že údaje z jeho databáze jsou přebírány některými internetovými portály bez jeho souhlasu, byl bod 17 ještě více anonymizován, resp. některé pasáže byly vypuštěny, a to dne 22. 10. 2015.

Konečná podoba, v jaké je text bodu 17 nyní dostupný na internetových stránkách žalovaného, zní: „[p]ředmětem posouzení v nyní projednávané věci je nahlížení do spisu správního orgánu prvního stupně jako OSPOD, který stěžovatelce odepřel nahlížení do dvou záznamů o návštěvách konaných dne 30. 5. 2013 v místě bydliště stěžovatelky a jejích synů a dne 18. 6. 2013 ve škole, kterou navštěvuje syn V. Záznamy z těchto návštěv, založené na č. l. 65, 66 a 66a správního spisu, byly ze spisu vyňaty a uloženy do zvláštní složky obsahující podklady pro zpracování spisové dokumentace, které správní orgán prvního stupně v intencích § 55 odst. 4 zákona o sociálně-právní ochraně dětí odmítl stěžovatelce vydat. Správní orgán stěžovatelce naopak umožnil nahlížení do veškerého zbývajícího obsahu správního spisu, vedeného ohledně jejích nezletilých synů V., nar. X, a M., nar. X, pod sp. zn. Om 323/02, a to včetně řady zpráv X. či X. týkajících se X., odborných lékařských zpráv mj. z oboru X, zpráv o X., X. a X., jakož i zpráv o X. Správní orgán nevyloučil z nahlížení ani vlastní komunikaci s otcem dětí, panem X., bytem X, a to včetně otcem opakovaně uplatněných žádostí o X a listin, jimiž byly tyto žádosti vyřizovány. “.

Podle čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod má každý právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

Podle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

Podle čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod má každý právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.

Podle čl. 17 odst. 1 Listiny základních práv a svobod jsou svoboda projevu a právo na informace zaručeny.

Podle čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod lze svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.

Podle § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb. jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.

Podle § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakémkoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního.

Podle § 8a zákona č. 106/1999 Sb. poskytne povinný subjekt informaci týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údajů jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.

Podle § 4 písm. b) zákona č. 101/2000 Sb., se pro účely tohoto zákona citlivým údajem rozumí osobní údaj vypovídající o národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filozofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuálním životě subjektu údajů a genetický údaj subjektu údajů; citlivým údajem je také biometrický údaj, který umožňuje přímou identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů.

Podle § 10 zákona č. 101/2000 Sb. při zpracování osobních údajů správce a zpracovatel dbá, aby subjekt údajů neutrpěl újmu na svých právech, zejména na právu na zachování lidské důstojnosti, a také dbá na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a osobního života subjektu údajů.

Podle § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. jsou správce a zpracovatel povinni přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů. Tato povinnost platí i po ukončení zpracování osobních údajů.

V daném případě byl anonymizovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, poskytnut zveřejněním na webových stránkách, tedy neadresně. Publikací rozsudku na internetu v databázi rozhodnutí správních soudů žalovaný zveřejňuje informaci ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., neboť rozsudek soudu je coby výsledek rozhodovací činnosti nositele veřejné moci zcela nepochybně informací ve smyslu § 3 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. [viz též § 11 odst. 4 písm. b) téhož zákona; srov. zejména nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10, publ. pod č. 123/2010 Sb. (N 68/56 SbNU 761)]. Současně se nejedná o informaci, kterou by musel žalovaný zveřejňovat podle § 5 zákona č. 106/1999 Sb. povinně. Minimálním rozsahem povinně zveřejňovaných informací je každý povinný subjekt vázán, současně však může zveřejňovat též informace další (§ 5 odst. 7 *in fine* zákona č. 106/1999 Sb.) a na tyto k podaným žádostem pouze odkazovat podle § 6 zákona č. 106/1999 Sb. Při poskytování informací aplikuje povinný subjekt výluky z práva na poskytnutí

informace uvedené zejména v § 7 až § 12 zákona č. 106/1999 Sb. a obsažené ve zvláštních zákonech.

Zdejší soud zdůrazňuje, že právo na informace se řadí mezi politická práva jednotlivců. Jeho smyslem je kontrola činnosti veřejné moci a jde o právo demokratickému režimu imanentní. Cílem kontroly veřejné moci jako celku je zjistit skutečnosti rozhodné pro posouzení dodržování zákonnosti při jejím výkonu, porovnat je v konkrétním případě se zákonem stanovenými standardy činnosti orgánu veřejné moci, vyhodnotit případné odchylky od těchto standardů a při zjištění porušení zákonnosti navrhnout nebo přijmout odpovídající prostředky nápravy. Tomu odpovídá i ve vztahu k soudům, jako jedné ze složek státní moci, zásada veřejnosti soudního rozhodování (s výlukami sloužícími k ochraně jiných důležitých zájmů) a nepřípustnost tzv. kabinetní justice. Pokud jde o publikaci judikatury, ta má zejména dva cíle; jednak umožňuje kontrolu a transparentnost rozhodování soudů, jednak je nástrojem sjednocování rozhodovací praxe orgánů veřejné moci, zejména soudů (viz Bobek, M., Kühn, Z. a kol.: Judikatura a právní argumentace. 2. vydání. Praha: Auditorium, 2013, s. 218). Právo na informace je tedy v demokratické společnosti naplňováno i zveřejňováním anonymizovaných rozsudků soudů (tu konkrétně v databázi rozhodnutí správních soudů žalovaného), a to za účelem transparence a veřejné kontroly výkonu soudnictví jako jedné z mocí ve státě. Zároveň však poskytnutí informace, které je na jedné straně naplněním práva na informace, může být na straně druhé podle okolností nezákonným zásahem povinného subjektu do práva toho, o němž se informace poskytuje.

V dané věci jde tedy ve své podstatě o problematiku střetu dvou základních práv, která je však ve vztahu k posuzované věci ošetřena právě výše citovanou úpravou obsaženou v zákonech č. 106/1999 Sb. a č. 101/2000 Sb., z níž ve vztahu k databázi žalovaného platí, že žalovaný je povinen přijmout taková opatření, aby nemohlo dojít k neoprávněnému nebo nahodilému přístupu k osobním údajům, k jejich změně, zničení či ztrátě, neoprávněným přenosům, k jejich jinému neoprávněnému zpracování, jakož i k jinému zneužití osobních údajů.

Na základě provedení dokazování zdejší soud dospěl k závěru, že údaje obsažené v bodu 17 první anonymizované verze rozsudku Nejvyššího správního soudu (zveřejněné ve veřejně dostupné databázi rozhodnutí správních soudů na webových stránkách žalovaného do 13. 1. 2015) jsou údaji citlivými ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb. Popisují konkrétní zdravotní stav, obsahují konkrétní diagnózy včetně popisu závažných psychických okolností. Pokud jde o druhou anonymizovanou verzi rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, zveřejněnou ve veřejně přístupné databázi rozhodnutí správních soudů na internetových stránkách žalovaného od 13. 1. 2015 do 21. 10. 2015, ta již citlivé údaje neobsahuje. Pojmy jako „onemocnění“ a „zdravotní postižení“ jsou pojmy obecnými, z nichž nelze dovodit konkrétní formu onemocnění či postižení. Jedná se o pojmy, z nichž bez jejich další konkretizace nelze jakkoli citlivou informaci podávat. Zdejší soud, vnímá-li rozumně realitu, je navíc pevného přesvědčení, že tyto pojmy v současné společnosti ani nemohou mít

na žalobce jakkoli znevažující dopad. Pak ani třetí anonymizovaná verze téhož rozsudku citlivé údaje neobsahuje.

Pokud jde o citlivé údaje obsažené v bodu 17 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, v jeho první anonymizované verzi, ty byly součástí skutkových zjištění soudu (žalovaného) v rámci soudního řízení zahájeného v důsledku využití dispozičního práva žalobkyně a), přičemž posouzení věci včetně popisu těchto skutkových zjištění se odrazilo v textu rozsudku, který, jak už bylo shora předesláno, nepřísluší zdejšímu soudu jakkoli hodnotit – a to ani pokud jde o rozsah a obsah jeho odůvodnění. Zveřejněn podle zákona č. 106/1999 Sb. pak jako informace byl plný text rozsudku, a to v takové podobě, že zmiňované citlivé údaje nebylo možno bez dalšího vztáhnout k jakékoli konkrétní osobě. Žalobkyně a) v něm nebyla identifikována ani jménem a příjmením, ani adresou bydliště. Je nepochybné, že žalovaný tak učinil opatření, aby zveřejněním informace nedošlo k zásahu do práv konkrétních subjektů.

Žalovaný tedy ve veřejně přístupné databázi správních soudů na svých internetových stránkách v anonymizovaných verzích rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, nezveřejnil identitu, resp. jakékoli údaje, bez dalšího (tu konkrétně bez aktivity dalších osob, jež by se na to zvláště zaměřily) umožňující zjistit z jeho textu totožnost žalobců. Plné znění rozsudku bylo publikováno v takové podobě, že text nelze spojit s jakoukoli konkrétní osobou; pouze na jeho základě tedy nelze nikoho ze žalobců identifikovat.

Namítali-li žalobci, že k takové identifikaci došlo ve spojení se zkráceným zněním rozsudku, v němž je k dispozici spisová značka a plné jméno a příjmení žalobkyně a), včetně její adresy, což jsou údaje, které byly na webu žalovaného k dispozici do 2. 1. 2015, tak pro zdejší soud je podstatné, že dosažení takové identifikace vyžaduje zvláštní aktivitu, jež by na takové informační provázání dvou samostatných zdrojů byla cíleně zaměřena: jednak nejprve sledování úřední desky a vyhledání zkráceného znění rozsudku – tedy jména, příjmení, adresy a spisové značky – a poté cílené vyhledání anonymizované verze rozsudku v databázi rozhodnutí správních soudů žalovaného a provedení jejího „spárování“ prostřednictvím spisové značky s konkrétními identifikačními údaji. Celkový informační výsledek, který žalobci napadají a v němž spatřují nezákonný zásah, jenž by podle nich měl být přičitatelný žalovanému, je tak výlučně výsledkem aktivní „práce s informacemi“, byť původně pocházejících od žalovaného, a nikoli výsledkem informací samotných. Pak tedy výsledek této „práce s informacemi“ v důsledku aktivity osoby od žalovaného odlišné není výsledkem přičitatelným žalovanému. V posuzované věci ze žalobní argumentace vyplývá, že aktivní osobou od žalovaného odlišnou byla samotná žalobkyně a), která si takto vyhledala a „spárovala“ zkrácené znění rozsudku s jeho anonymizovanou verzí, aby pak dovodila, že jí tento výsledek vadí.

Podle názoru zdejšího soudu nelze situaci, za níž podali žalobci svoji žalobu, typově zamezovat a „předcházet“ tak, že by bylo omezeno právo na informace, které je naplňováno i zveřejňováním odůvodnění rozsudků soudů, bez možnosti identifikace konkrétních osob, a to za účelem transparency a veřejné kontroly výkonu soudnictví. V éře informační společnosti a internetu nelze vyloučit, že jakákoli osoba získá informace nacházející se na kterékoli elektronické úřední desce soudu (či jiného povinného subjektu ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb.) a poté, např. i prostřednictvím individuální žádosti o informace, získá i anonymizované znění rozhodnutí soudu (či jiného orgánu veřejné moci) – a tím nabude podrobného povědomí o výsledcích rozhodovací činnosti včetně řady skutkových detailů. Jde v podstatě o totéž, co by bylo výsledkem osobní účasti na jednání soudu a vyhlásování rozsudku soudu v jednací síni, probíhalo-li by ve věci jednání. Garance veřejnosti jednání je přitom garancí ústavní (čl. 96 Ústavy) a jde-li o správní soudnictví, pak podle § 49 odst. 2 s.ř.s. je jednání veřejné, přičemž veřejnost může být vyloučena, a to i pro určitou část jednání, jen z důvodu utajovaných informací, obchodního tajemství, mravnosti nebo veřejného pořádku. Možnost seznámení se se skutkovými detaily soudem projednávané věci v důsledku aktivity osoby, která projednávanou věc sama aktivně sleduje, je tak především důsledkem zásady veřejnosti rozhodování soudů a nejde ostatně ani o výsledek obecně nežádoucí. Je-li soudnictví vystavěno na zásadě veřejnosti, pak účastníci řízení, kteří se na soudy obracejí, se svými podáními opouštějí svůj soukromý prostor, a tedy jejich právo na soukromí je nutně a legitimně limitováno právě výše zmiňovanou zásadou.

Postup žalovaného tedy podle zdejšího soudu žádný znak nezákonnosti nevykazuje. Pokud jakýkoli subjekt odlišný od žalovaného převezme a „spáruje“ anonymizované i zkrácené znění rozsudku, přičemž se takové jednání negativně materializuje vůči konkrétní osobě, nejde o jednání žalovaného. Subjekty provádějící uvedené „spárování“ nepochybně nakládají s informacemi týkajícími se osobnostní sféry jiných osob, včetně údajů identifikačních, a jsou v tomto ohledu vázány povinnostmi a omezeními vyplývajícími z práva soukromého. Mají-li tedy žalobci za to, že do jejich práv bylo dále zasaženo soukromými subjekty, a to zveřejněním informací citlivé povahy společně s identifikačními údaji, mají možnost uplatnit proti těmto subjektům prostředky práva soukromého na ochranu osobnosti (§ 81 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku).

Zdejší soud dodává, že je nerozhodné, zda žalovaný při zveřejnění anonymizované verze rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2014, č.j. 4 Ads 194/2014-30, postupoval v rozporu se svým interním předpisem či nikoli – ten ostatně váže pouze žalovaného samotného. Nezákonnost postupu žalovaného konečně nelze dovozovat ani z toho, že z podnětu žalobkyně a) provedl podrobnější anonymizaci rozsudku a po zjištění, že soukromé subjekty vlastníci internetové portály bez jeho souhlasu zveřejňují i zkrácená znění rozsudků, provedl ještě další anonymizaci rozsudku.

Ze shora uvedených důvodů tedy zdejší soud žalobu jako nedůvodnou podle § 87 odst. 3 s.ř.s. zamítl.

IV. Náklady řízení

O nákladech účastníků řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci nebyli ve věci úspěšní, a proto jim nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. To by náleželo procesně úspěšnému, kterým byl žalovaný. Zdejší soud však neshledal, že by žalovanému vznikly náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti, žalovaný náhradu ani nepožadoval, a proto bylo rozhodnuto, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Zdejší soud usnesením ze dne 8. 4. 2015, č.j. 62 A 32/2015-49, žalobce osvobodil od soudních poplatků v plném rozsahu a ustanovil jim zástupkyní advokátku. V takovém případě platí odměnu advokátky včetně hotových výdajů stát (§ 35 odst. 8 s.ř.s.).

Přestože byly právní služby formálně uskutečněny ve vztahu ke všem třem žalobcům, svým obsahem navenek spočívaly v jednotné argumentaci (bez věcných rozdílů), a to v průběhu celého řízení; jednotlivé body žalobní argumentace a na ně navazující argumentace při jednání před zdejším soudem nebyly ve skutečnosti koncipovány specificky ve vztahu k jednotlivým žalobcům a ve vztahu k žádnému z nich se právní služby nevyznačovaly žádným individuálním důvodem ani odlišným postupem (a to ani po stránce věcné, ani procedurální).

Podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b), d), g) a § 11 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 11 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, náleží advokátce odměna za čtyři úkony právní služby (první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení, doplnění žaloby a dvakrát účast u jednání soudu), ze shora uvedených důvodů bez zohlednění pravidel pro zastupování více osob podle § 12 téže vyhlášky, spolu s náhradou hotových výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky).

Celková částka odměny tak činí 13 600 Kč. Tato částka bude k rukám advokátky vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. února 2016

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

JUDr. David Raus, Ph.D., v.r.
předseda senátu